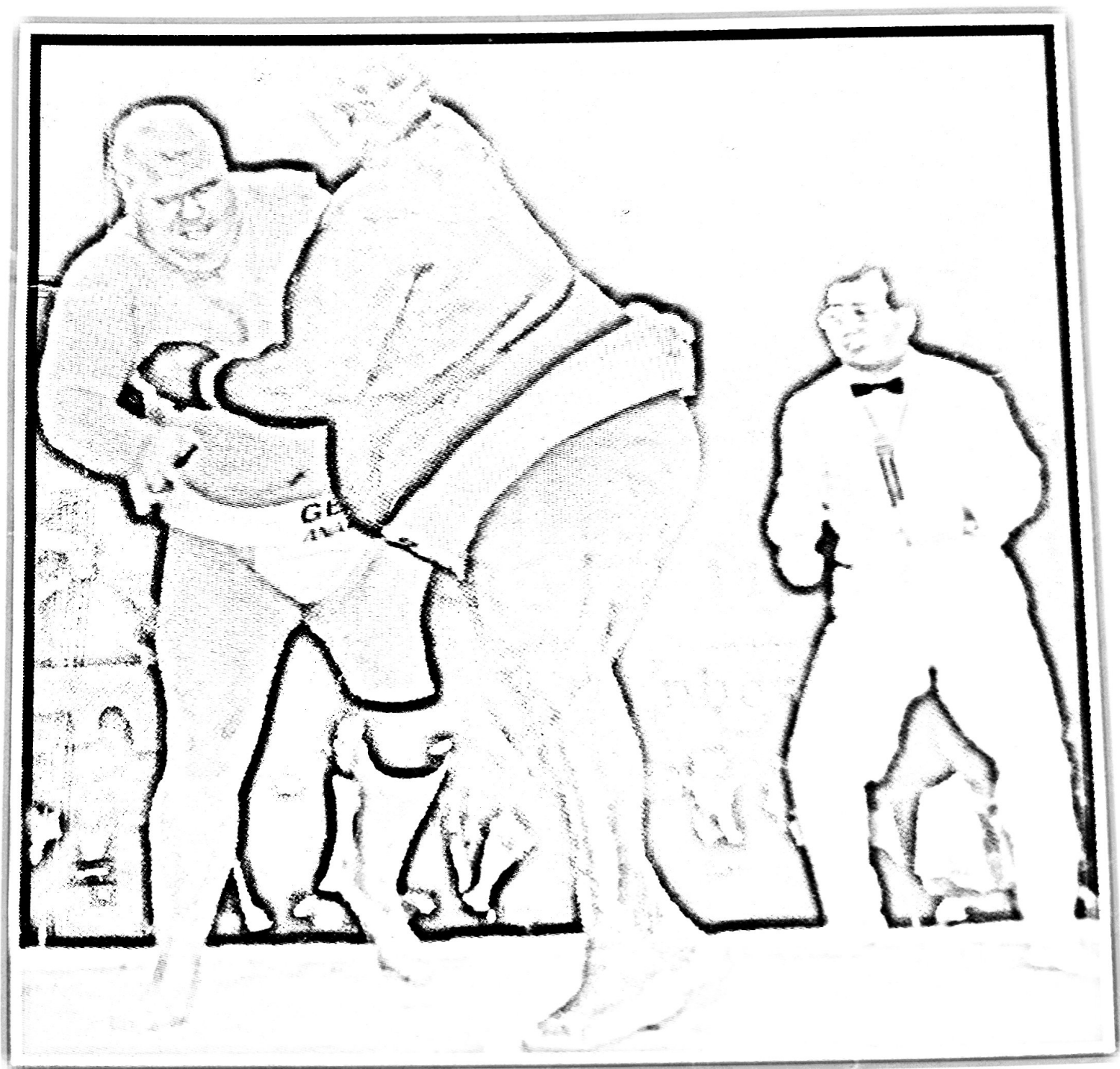

СУМО

СЪСТЕЗАТЕЛЕН ПРАВИЛНИК

НЕШО БЕРБЕРОВ
НИКОЛАЙ ДИМИТРОВ

СУМО

СЪСТЕЗАТЕЛЕН ПРАВИЛНИК

СОФИЯ
1999

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1.

Състезателните правила по сумо са съставени въз основа на документите от Устава на Японската сумо федерация и Обединените национални федерации по сумо.

Чл. 2.

Формулираните правила представляват периметъра, в който сумото се проявява като спорт, а именно:

- определя процедурата за провеждане на състезанията;
- определя изискванията, при които трябва да протече състезателната схватка;
- определя и уточнява условията и критериите при изхода от състезателната схватка;
- определя точно функциите на съдийския екип;
- изброява забранените (кинже-те) действия;
- определя начина и подробностите за класиране, медицинската консултация, наказания и т.н.

Правилата в син сумо за жени са дадени в

приложение.

Чл. 3. Поле на приложение

Настоящият правилник се прилага за всички състезания, организирани от Обединената сумо федерация. Той е в сила и за състезанията, организирани от националните федерации, членки на ОНСФ.

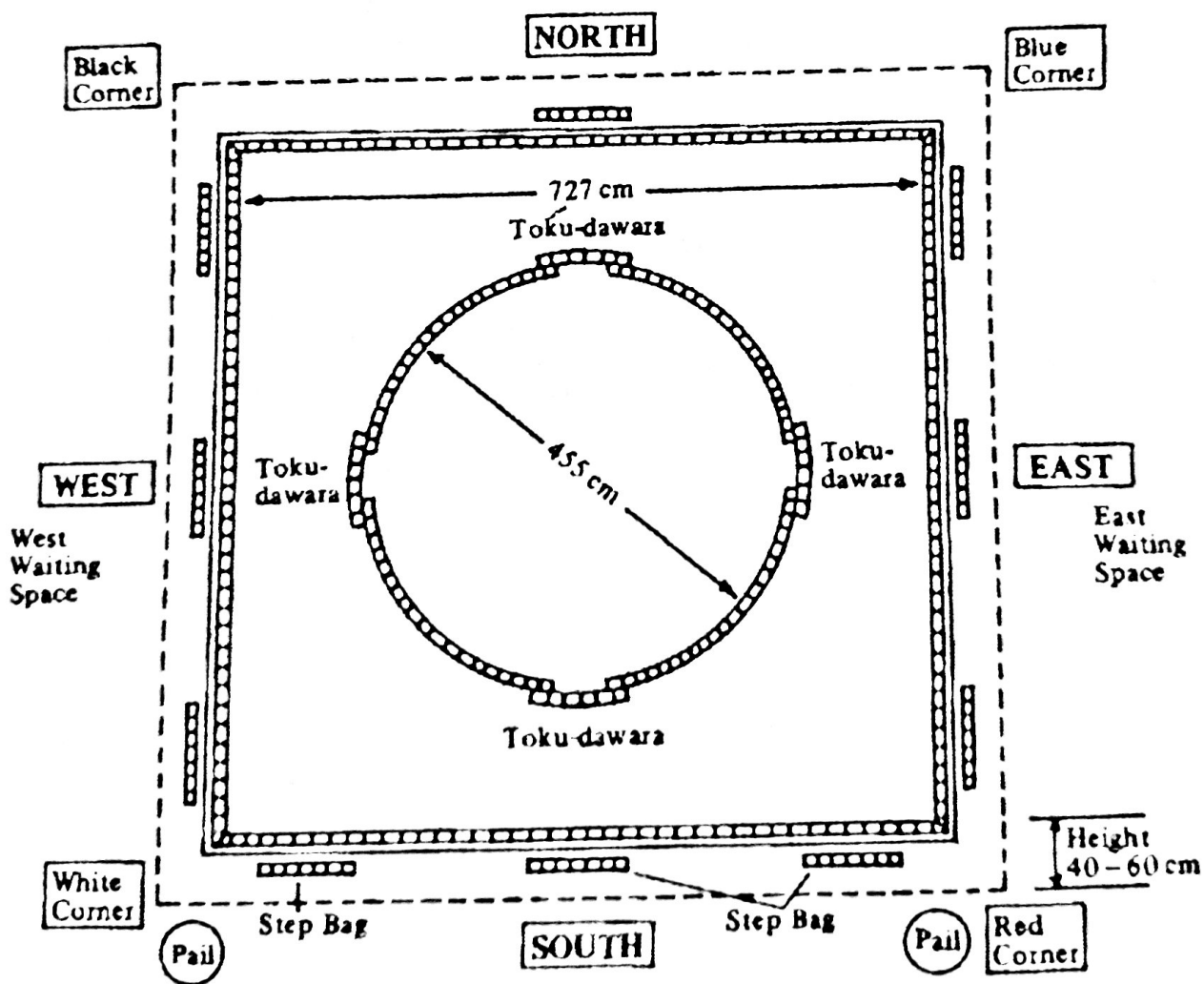
РАЗДЕЛ I

Административно-технически изисквания

Чл. 4. Дохио

1. Мястото, върху което се провежда схватката по сумо, се нарича дохио (ринг). В зависимост от начина на построяване се различават: Мори дохио (изградено от височина от 30 до 50 см от основата във формата на квадрат, изпълнен с пръст) и Хира дохио (поставя се на пода и е изградено от синтетична материя, но точно по размери и форма като мори дохио). Страните на квадрата са дълги 7,27 м. Игралната площ е кръгла с диаметър 4,55 м, ограничена с овален борд (шобу дауара) с височина 4 см. Бордът е изграден от специални бали (дъги), изработени от слама и пръст, наречени тауара или

кодауара с дължина от 63,5 до 64 см. Броят на последните е 24 включително с тези (4 бр.), които са поставени отвън на прекъснатия борд. Местата или равните интервали, където е прекъснат борда, са с дължина от 36 до 40 см (току дауара) и съответстват на основните посоки изток-запад, север-юг (Фиг. 1). В центъра на дохиото са разположени две стартови линии с дължина 70-80 см и ширина 6 см (шикири сен), отстоящи на разстояние 70 см една от друга, оцветени в бяло.

Фиг. 1

2. Квадратът (дохиото) се ориентира така, че една от страните, наречена фронтална (7,27 см), да съответства на противоположната на фронталната, другите две страни — лявата и дясната от фронталната, да съответстват респективно на посоките изток и запад, т.е. във всички случаи фронталната страна съвпада с посоката север.

3. Дохио-дамари (зоната за чакане на сумистите и отборите, и местата на съдиите около дохиото) трябва да бъде определена и да отговаря на предвидените за тази цел нужди.

4. Мястото на главния съдия е разположено в лявата половина на фронталната страна на дохиото дамари.

5. Местата на съдиите са разположени по едно в дясната половина на фронталната страна и в средата на останалите три страни на дохиото дамари.

6. Местата на чакащите състезатели са поставени от ляво и дясно на съдиите в източната и западната страна.

7. Височината на седящите места за съдиите не трябва да бъде повече от 40 см, а на състезателите — от 20 см.

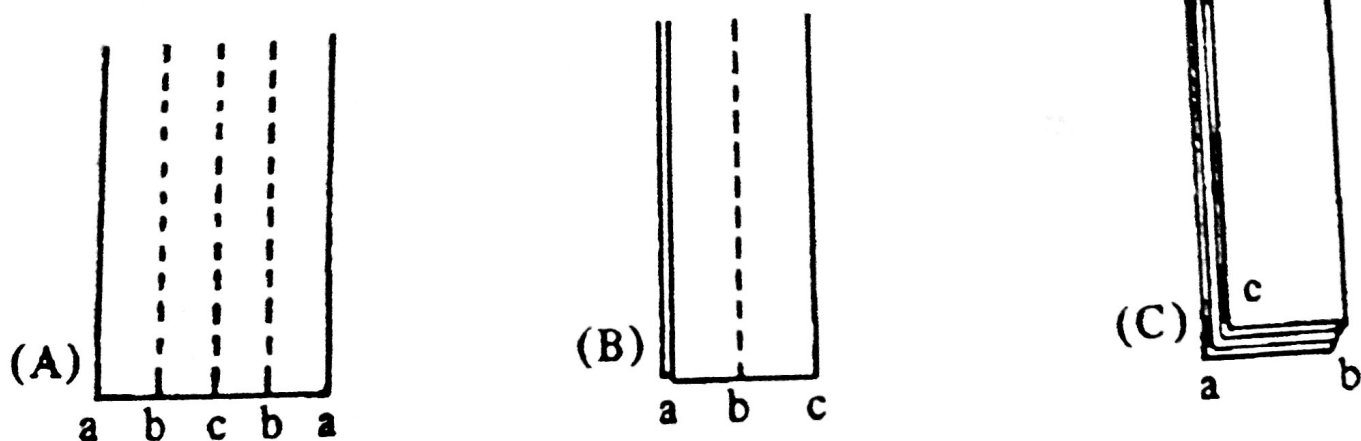
Чл. 5. Маваши

1. Екипировката, която се използва от сумистите, е мавашито. Здрава и пластична лен-

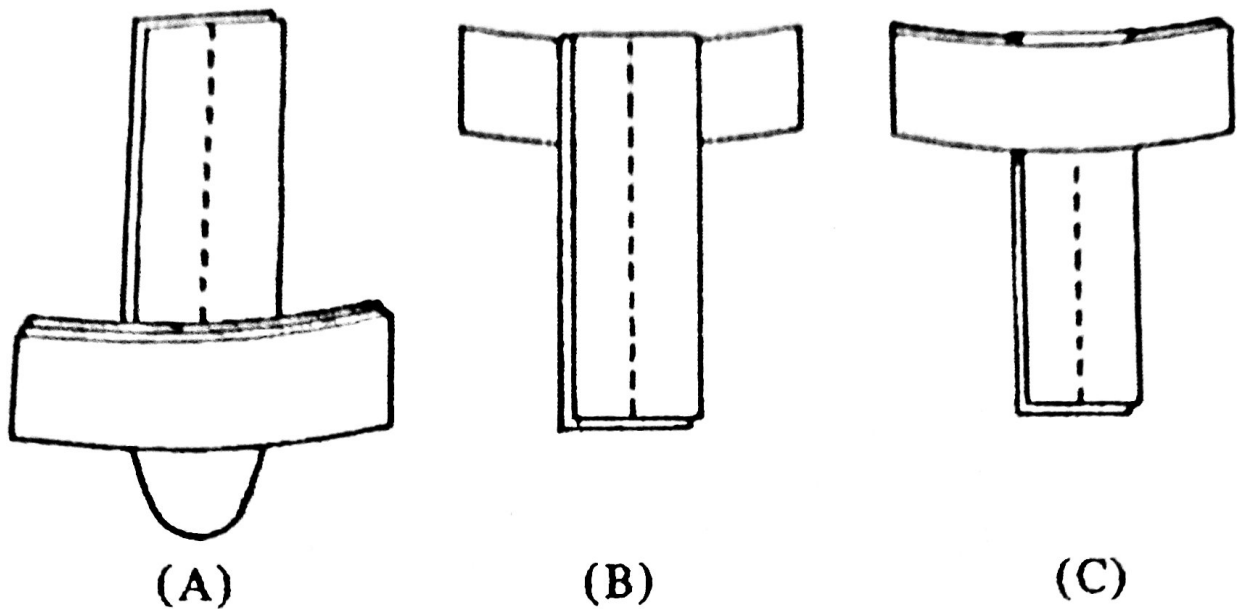
та плат с ширина 40 см, достатъчно дълга, за да може да се препаше тялото в областта на кръста четири — пет пъти.

2. Предварителната подготовка на мавашито за препасване е задължителна и се осъществява по показания по-долу начин (фиг. 2).

3. Начинът на препасване на мавашито е единствен и се изпълнява в определена последователност. Крайната част на навитото на руло маваша се подава отзад между краката (чатала) на сумиста, като от основата на чатала се разгъва един път и крайт му се изтегля до нивото на мамилите (фиг. 3 А). Отзад на нивото на горната част на глутеусите (поясна област), мавашито се фиксира (държи се с ръка) и започва препасването на кръста. След първата обиколка, предната част, която е повдигната на нивото на гърдите се пуска надолу и увисва на вече препасаното (един път) маваша (фиг. 3 В). Второто и третото препасване се

Фиг. 2

Фиг. 3

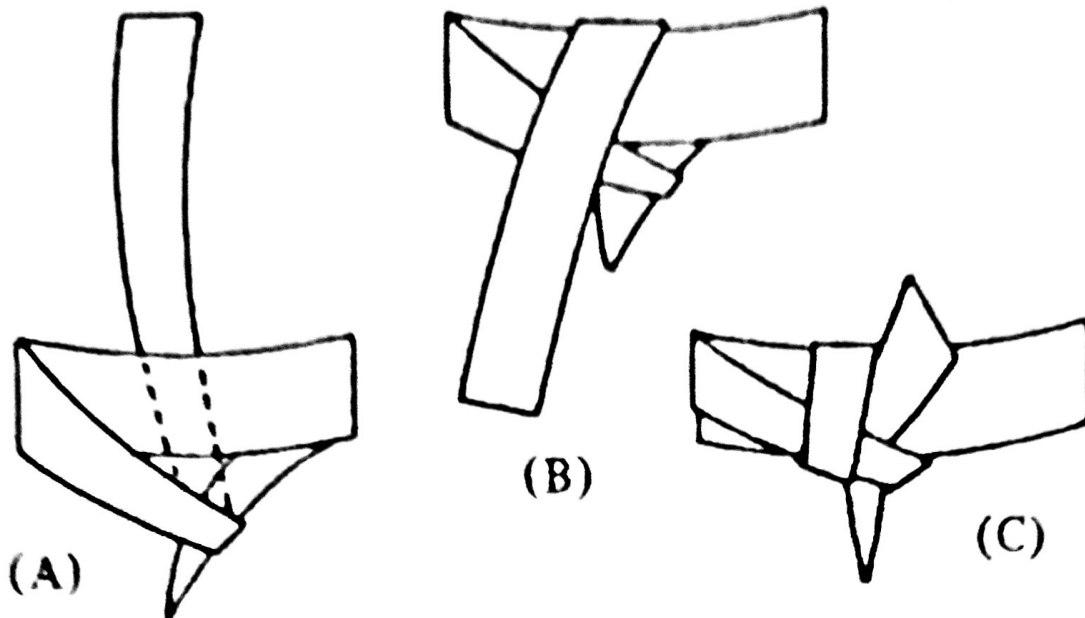
правят върху първото (фиг. 3 С).

4. Завързването на мавашито се осъществява отзад на кръста, като крайната част на мавашито се провиря най-напред отдолу под фиксираната част, където започва препасването, продължава под първата обиколка и се издърпва отгоре (фиг. 4 А), огъва се надолу и се провиря отдолу — под последната обиколка като се издърпва и затяга нагоре (фиг. 4 ВС).

5. Под мавашито състезателите могат да обличат къси панталони (плътно прилепнали към таза и бедрата).

Чл. 6. Възрастови групи

1. Юноши — от 13 до 18 години
2. Мъже — от 18 години нагоре
3. Жени — от 17 години нагоре

Фиг. 4

Чл. 7. Теглови категории

Юноши:

1. Лека категория — до 80 кг.
2. Средна категория — до 100 кг.
3. Тежка категория — над 100 кг.
4. Отворена (без ограничение на теглото).

Мъже:

А. Индивидуално:

1. Лека категория — до 85 кг.
2. Средна категория — до 115 кг.
3. Тежка категория — над 115 кг.
4. Отворена (без ограничение на теглото).

Б. Отборно — участват трима състезатели без ограничения на теглото в следния ред:

1. Състезател — семпо
2. Състезател — чукен

3. Състезател — тапшо
4. Резервен състезател.

Заявките се правят един месец преди състезанието.

Жени:

А. Индивидуално:

1. Лека категория — до 65 кг.
2. Средна категория — до 80 кг.
3. Тежка категория — над 80 кг.
4. Отворена (без ограничение на теглото).

Б. Отборно — както при мъжете

Чл. 8. Мерене на състезателите

Меренето на състезателите се извършва с акредитацията им един ден преди състезанието, без ограничение във времето.

Чл. 9. Жребие

Тегленето на жребия се дирижира за всяка категория и отборни срещи, като финалистите от последното световно първенство (класираните на I и II място) се поставят в горния и долния край на схемата, останалите теглят жребие. Това важи за континентални и турнирни първенства.

Чл. 10. Времетраене на схватката

Редовното време за постигане на победа е 3 мин. В случай, че не се излъчи победител, срещата се преиграва.

Чл. 11. Системи за провеждане на състеза-

нията

Състезанията по сумо се провеждат по две системи:

А. Система на елиминиране с единичен репешаш.

Забележка: Всеки състезател, загубил от финалистите, участва в репешаш за III място. Победителите от двата потока заемат двете трети места (схема 1).

В. Система всеки срещу всеки. Използва се при международни турнири и при национални първенства (схема 2).

РАЗДЕЛ II

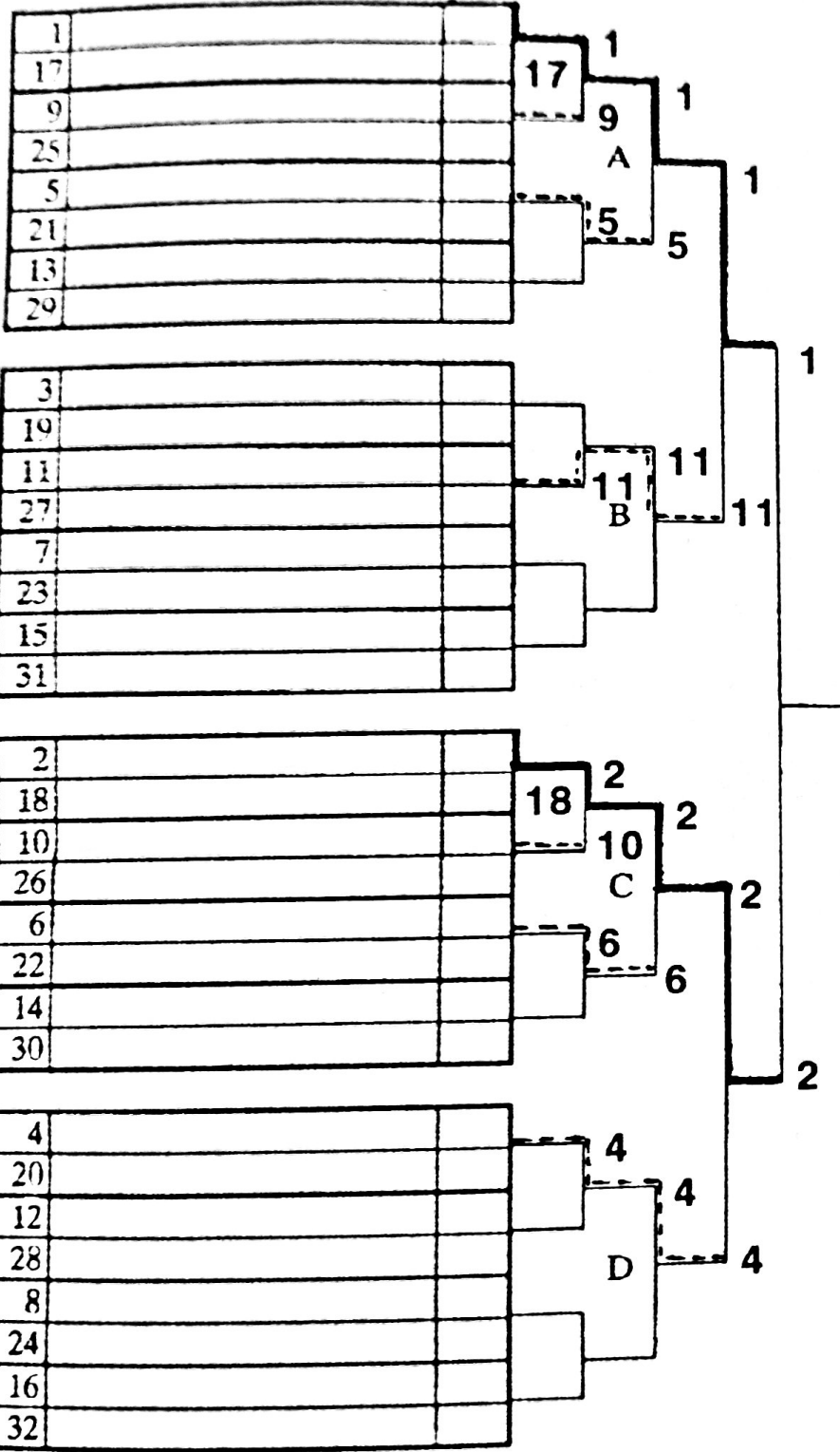
Медицински контрол

Чл. 12. За да се допусне до участие в състезанието по сумо, всеки състезател трябва да представи:

1. Медицинска осигуровка.
2. Периодичен състезателен преглед (картон).
3. Предсъстезателен преглед.

Чл. 13. Лекарят на състезанието е член на Организационния комитет и следи за:

Sumo

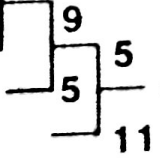

Repechage A+B

	17
	9

Repechage C+D

	18
	10

3rd place

Схема 1

Категория кг

Гр	№	Име, фамилия	Национал.	1	2	3	4	5	6	Точки	Място
	1										
	2										
A	3										
	4										
	5										
	6										
Гр	№	Име, фамилия	Национал.	1	2	3	4	5	6	Точки	Място
	1										
	2										
B	3										
	4										
	5										
	6										
Финални схватки											
	A1										
	B2										
	B1										
	A2										
Класиране											
	1.										
	2.										
	3.										
	3.										
Схватки											
		при 6 участника		01:02	01:03	01:04	01:05	01:06			
				03:04	02:05	02:06	02:04	02:03			
				05:06	04:06	03:05	03:06	04:05			
		при 5 участника		01:02	05:01	04:01	03:01	02:04			
				03:04	02:03	05:02	04:05	03:05			
				5F	4F	3F	2F	1F			
		при 4 участника		01:02	01:03	01:04					
				03:04	02:04	02:03					
		при 3 участника		01:02	03:01	02:03					
				3F	2F	1F					

Схема 2

1. Редовността на необходимите документи.
2. Проверява санитарно-хигиенните изисквания.
3. Оказва медицинска помощ при наранявания и контузии.
4. Ръководи работата на медицинския персонал.
5. При нараняване или контузия лекарят определя диагнозата и препоръчва на съдийския екип да се прекрати схватката или да се продължи.

РАЗДЕЛ III

Съдийско ръководство

Чл. 14. Съдиите по сумо, упълномощени да съдийстват на състезанията, се определят от Организационния комитет на проявата съвместно с Международната сумо федерация.

Чл. 15. Съдийският състав, ръководещ схватката, включва: един главен съдия, един началник на съдиите (рефер) и четири асистент съдии (общо шест души).

Чл. 16. Само правоспособни съдии могат да съдийстват на сумо мачовете.

Чл. 17. Облеклото на съдиите е следното:

1. Главният съдия и съдиите трябва да бъдат облечени в тъмни костюми, бели ризи и тъмни вратовръзки.

2. С решение на МСФ главният съдия и съдиите могат да бъдат облечени и в тъмни панталони, специални жакети (елек), бели ризи и тъмни вратовръзки.

3. Реферът е облечен в бял панталон, бяла риза и черна папийонка.

Чл. 18. Права и задължения на главния съдия

Главният съдия носи цялата отговорност за схватката, както и за действията и решенията на съдиите.

Чл. 19. Ако главният съдия сметне, че някой съдия или рефер е негоден, той докладва пред комитета на състезанието. Решението се оповестява от председателя на комитета.

Чл. 20. Главният съдия следи за фал-старт, ако забележи нарушение веднага повдига дясната си ръка (червен флаг) и спира мача.

Чл. 21. Главният съдия взема решението дали даден старт е коректен или не.

Чл. 22. При неправилен старт се започва отново веднага.

Чл. 23. Ако главният съдия има възражение към рефера, той вдига веднага дясната си ръка, с което официално обявява възражение за

спиране на мача.

Чл. 24. При възражение на някои от съдиите, главният съдия може да спре мача и направи обсъждане (дискусия) на възражението.

Чл. 25. Главният съдия трябва да обясни и убеди съдиите, които са гласували против приетото решение, за неговата обективност.

Чл. 26. Решенията от дискусията се вземат с мажоритарен вот на съдиите (с изключение на рефера).

Чл. 27. Главният съдия след направената дискусия прави финалното отсъждане.

Чл. 28. В случай, че главният съдия и съдиите са убедени, че мачът е спечелен, но реферът не е отсъдил победата и мачът продължава, се прилага следната процедура:

1. При стъпка извън дохиото (фуми коши), където има видим белег, съдията вдига дясната си ръка и прави възражение. В този случай главният съдия незабавно инструктира рефера да спре мача. Решението се взема с дискусия.

2. В случай, че няма видим белег от стъпването извън дохиото, но съдията е констатирал такова, той незабавно сигнализира, че мачът вече е спечелен (повдига дясна ръка). Възражението, обаче се приема след свършването на мача. Решението за победителя се взема след дискусия.

Чл. 29. Ако реферът допусне грешка и обяви (шобу атта) мача за спечелен, главният съдия и съдиите веднага обявяват възражение. Преиграването на мача (тори-наоши) се обявява след дискусия.

Чл. 30. Главният съдия е задължен след сигнал за свършване на редовното време да инструктира арбитъра и да спре мача.

Чл. 31. В случай, че се получи нараняване или контузия по време на мача, той трябва да бъде незабавно спрян.

Чл. 32. Само лекарят на състезанието може да прецени, дали състезателят ще продължи или не, като дава своето мнение на съдийския екип.

Чл. 33. Съдийското обсъждане по принцип трябва да уважи мнението на лекаря.

Чл. 34. Правата и задълженията на рефера са:

1. Когато сумистите са на дохиото и изпълняват ритуала ритшу-рей и чири-чозо (бистра вода), реферът се намира на противоположната посока на фронталната страна в зоната на току-дауара и следи за изпълнението на ритуала (позиция 1).

2. Когато сумистите тръгнат към центъра на дохиото, реферът прави две крачки напред от първоначалната позиция (позиция 2).

3. При заемането на позиция синкио от су-

мистите, реферът трябва да се убеди, че те са успокоили дишането. Тогава казва комайте (на вашата маркировка).

4. Когато сумистите са готови, реферът прави с левия крак крачка назад-встрани, десният крак, с крачка назад, се поставя встрани зад левия (краката са леко свити в коленните стави, тялото е наведено леко напред). Лявата ръка е протегната с обърната длан към центъра на дохиото (позиция 3). Реферът казва: те о тсуите маттанаши (ръцете долу, времето за подготовка свърши). Едновременно с това със задностоящия крак прави крачка встрани (положение разкрачка). Двете ръце, леко опънати с обърнати длани една към друга, сочат към центъра на дохиото.

5. Когато сумистите са в правилни позиции и напълно готови, реферът дава старт, като казва: хаккеиой.

6. Ако един от сумистите не е готов, реферът казва: матта (изчакай) като връща в позиция 2, повтаряйки я до старта.

7. Когато сумистът избързва със старта, реферът казва: мадайо (още не) и връща сумистът за старт с думите хикимасуйо (пригответи се). Стартът се повтаря.

8. В случай, че тачиай (стартирание и изправяне за атака) е редовен, реферът поощрява

сумистите с думите накота (когато те са пасивни и не се движат на дохиото) или хаккеиой (когато останат в статично положение).

9. Реферът обявява мача за спечелен с думата шобу атта, като едновременно посочва с ръка страната на победителя (изток или запад на дохиото).

10. При обявяване на качи-нанори (победителя) реферът се връща в зоната на току-дауара, изчаква сумистите да направят взаимен поклон един към други, обявява победителя с повдигане на ръка встрани към източната или западната страна на дохиото, където победителят е застанал в позиция сонкйю. Едновременно и в съответствие с посочването на източната или западната страна, той казва хигаши но качи (победител е изток) или ниши но качи (победител е запад).

11. В случай, че качи-наори се обявява след съдийска дискусия, реферът изчаква съдиите да седнат на своите места.

12. Реферът поема контрола на мача от момента, в който сумистите стъпят на дохиото до момента на тяхното напускане.

13. Реферът е длъжен да контролира поведението на сумистите вътре в дохиото и в зоната на дохио дамари. При необходимост прави предупреждение.

14. Когато е повдигнато възражение, реферът веднага застава в центъра на дохиото и провежда обсъждането.

15. Реферът е отговорен изцяло за правилното поставяне ръцете на шикири-сен.

16. Със своето поведение реферът трябва да осигури пълна мобилизация на силите на сумистите и съсредоточаването им при тачиай.

17. Когато арбитърът спира мача за фиксиране (затягане) на мавашито, той трябва да не въздейства отрицателно върху случилото се.

18. Когато мачът се подновява (възстановява), реферът поставя ръцете си върху гърбовете на сумистите и казва хикимасуйо (може да започнете) и еднократно с леко потупване и казване (заповед) хаккеуой, мачът се подновява.

19. Реферът трябва във всички случаи да определи победителя веднага, дори ако това е трудно.

Чл. 35. В допълнение по време на мача реферът трябва да спазва следното:

1. Да е сигурен, че няма да стъпи върху шобу дауара или жаноме, да не обръща гърба си към центъра на дохиото.

2. Трябва да намира най-удобната позиция за вземане на правилно и ясно решение.

3. Движенията на рефера са бързи и пъргави, за да не пречат и да не спъват движенията

на сумистите.

Чл. 36. Права и задължения на съдиите.

1. Съдиите са седнали на определените за тях места и нямат право да стават до тяхната смяна, освен ако не е предизвикана дискусия (обсъждане).

2. Съдиите изразяват своето отношение на възражение или въпрос, като повдигат дясната си ръка (червен флаг).

3. Съдията може да не участва в обсъждането, ако има основателна причина за това.

4. Когато е повдигнато възражение, съдиите веднага стават и отиват в центъра на дохиото за обсъждане на възражението.

5. Съдията, обявил възражението, не трябва да пречи на дискусията.

6. Възражението се прави кратко, сбито и ясно, въз основа на съществуваща побеждаваща техника.

7. Съдията, намиращ се от дясната половина на фронталната страна на дохиото, изпълнява ролята на времеизмервач и е длъжен да сигнализира на главния съдия веднага след изтичане на времето.

8. Ролята на съдиите е да подпомагат рефера и коригират неточните решения.

9. Съдията може да не потвърди решението на рефера, ако има основателни причини, на

базата на това, че неговият кръгзор е ограничен от позицията, която заема.

10. Съдиите трябва да изразяват веднага своето мнение при решенията, взети от рефера за съгласие (вдигане на лявата ръка с бял флаг) или възражение (дясната ръка червен флаг).

Чл. 37. Когато мавашито се разхлаби по време на мача, реферът обявява матта и временно спира мача. Сумистите остават на своите позиции (кумите). След завързване на мавашито, схватката се възстановява (виж чл. 34, т. 18).

Чл. 38. Съдийският екип носи цялата отговорност за поддържане на комфортни условия на дохиото, за да се проведат схватките сигурно и безопасно. При необходимост бързо се взимат съответните мерки.

Чл. 39. Съдиите, определени да ръководят мача, се строят в зоната на дохио-дамари на определените за тази цел места и под командата на рефера се покланят при влизане и излизане. Смяната се извършва по следния начин:

1. Съдиите, ръководили мача, стават от своите места и се покланят под командата на рефера. След това се отправят на определените за тях места на дохио дамари.

2. Под команда на рефера съдиите, определени за следващия мач, стават, покланят се и се отправят към определените за съдийство

места.

3. Реферът застава в зоната на току дауара.

Чл. 40. Управителят на съдиите е отговорен за всички въпроси, принадлежащи към общите работи на съдиите, включително назначаването (определянето) на съдиите и реферите за мача.

РАЗДЕЛ IV

Забрани

Чл. 41. Забранени (кинжите) техники и действия:

1. Бутане и удряне по лицето с юмрук или мушкане (пробождане) с пръстите.

2. Ритане в гърдите, коремната област и др.

3. Бъркане и удряне в очите, носа и други витални органи, слънчев сплит и др.

4. Дърпане на косата.

5. Хващане за гърлото.

6. Захващане и дърпане на предната, или задната част на мавашито.

7. Захапване на противника.

8. Хващане и чупене на пръстите.

9. Изпълняване на техники със захващане на тате-маваши (ори-коми с бандаж).

10. Изпълнение на гасшо (обгръщане с двете ръце на противниковото тяло — хванати една за друга).

Чл. 42. При кинжите действия, след инструкцията (заповед) сумистът трябва да изпълни заповедта, за да продължи схватката. В противен случай мачът се спира.

Чл. 43. Хари-те. Удар с шамар (плесница) се разглежда на обсъждане.

1. Ако съдиите отсъдят умишлено удряне на шамар, мачът се преиграва.

2. При повторен удар, сумистът се обявява за загубил.

3. При хари-те мачът незабавно се спира.

РАЗДЕЛ V

Определяне на победителя и победения

Чл. 44. Когато сумистът избута противника извън дохиото (шобу доуара).

Чл. 45. Когато сумистът принуди противника да докосне с която и да е част на тялото дохиото от долната повърхност на крака (табана) нагоре.

Чл. 46. Когато атакуващият сумист изгуби

изцяло равновесната устойчивост (шинитай) в резултат на успешно изпълнена побеждаваща техника, с цел да запази противника си от контузия, докосне с ръка или крак предварително дохиото, той се обявява за победител. В първия случай победата се определя с кабай-те, а във втория, като кабаиаши.

Чл. 47. Победа с окуриаши се обявява тогава, когато атакуващият повдигне противника и изнасяйки го стъпи извън шобу-дауара.

Чл. 48. Не се счита за загуба, ако орикома (предната висяща част на мавашито) докосне дохиото.

Чл. 49. Мачът е спечелен, когато атакуващият изпълни хвърляне и пръстите на краката се извият и докоснат дохиото.

Чл. 50. Сумистът може да се определи за загубил мача след съдийско обсъждане:

1. Ако се установи, че не може да продължи поради контузия.
2. Ако се установи, че си служи с кинжите.
3. Ако сумистът своеволно напусне мача.
4. Когато сумистът не изпълнява съдийските инструкции.
5. Когато се развърже маебукуро (предната част на мавашито).
6. Ако сумистът не се яви на дохио дамари след двукратно повикване.

РАЗДЕЛ VI

Задължения на сумистите

Чл. 51. Всеки състезател е длъжен да се запознае със състезателните правила и да спазва установения ред на състезанията, като се задължава:

1. Да чака в източната или западната страна в зоната на дохио дамари на местата, определени за тази цел.

2. При повикване да застане в зоната на току дауара и да изпълни ритуала ритсу-рей.

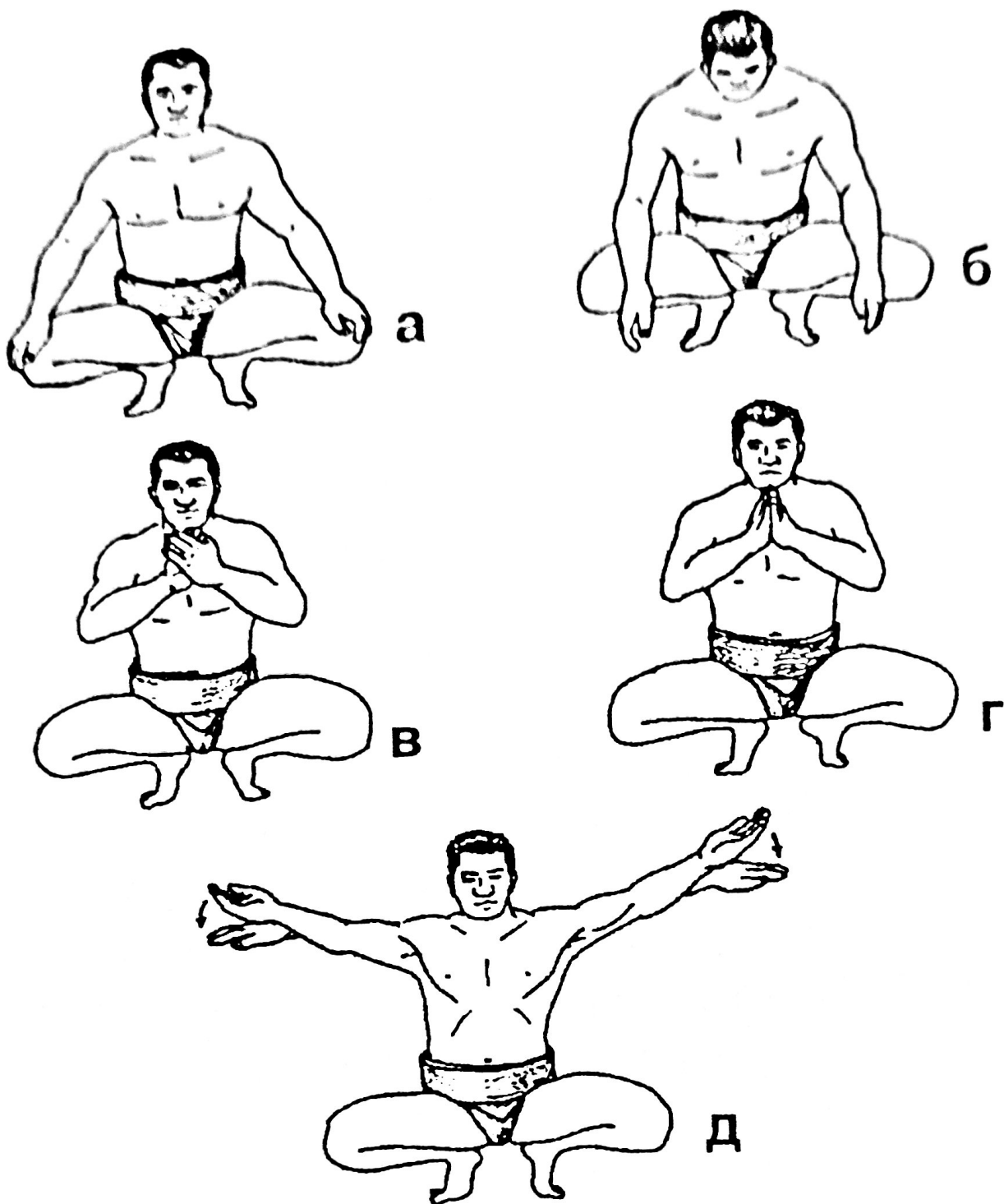
3. Едновременно и последователно всеки сумист сам за себе си, чрез чичи-чозу ритуал (пречистване) да изрази желанието за честна и открита борба (**фиг. 5 а, б, с, д, е**).

4. Да изпълнява стриктно заповедите на рефера за позициите сонкйо и шикири-сен (**фиг. 6**).

5. Да постави точно и двете ръце на шикири сен линията при тачиай.

6. Да прилага само позволени технически действия и движения.

7. Да изчака в зоната на току дауара за обявяване на победителя и да се поклони на про-

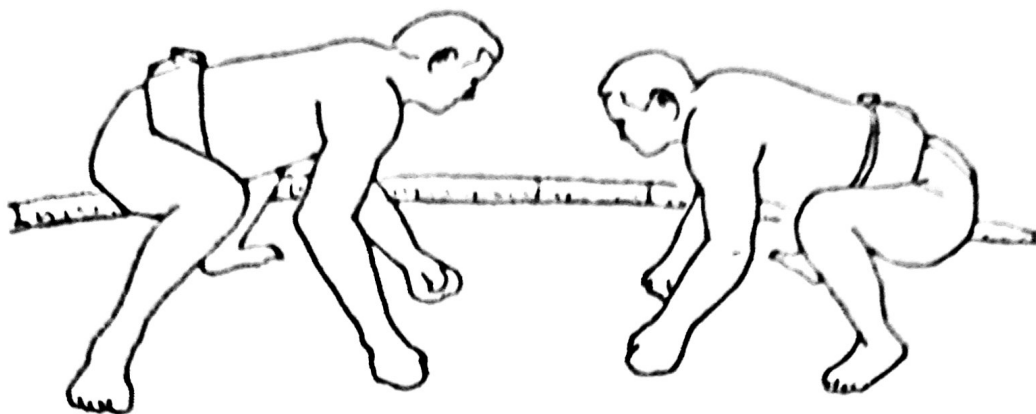

Фиг. 5

тивника.

8. Победителят заема позиция сонкйю и при обявяването повдига едната ръка встрани.

9. Сумистът няма право да оспорва решенията на съдийския екип.

Фиг. 6

10. Сумистът е задължен да влиза и излиза в дохиото само през зоната на току дауара и източната и западната страна.

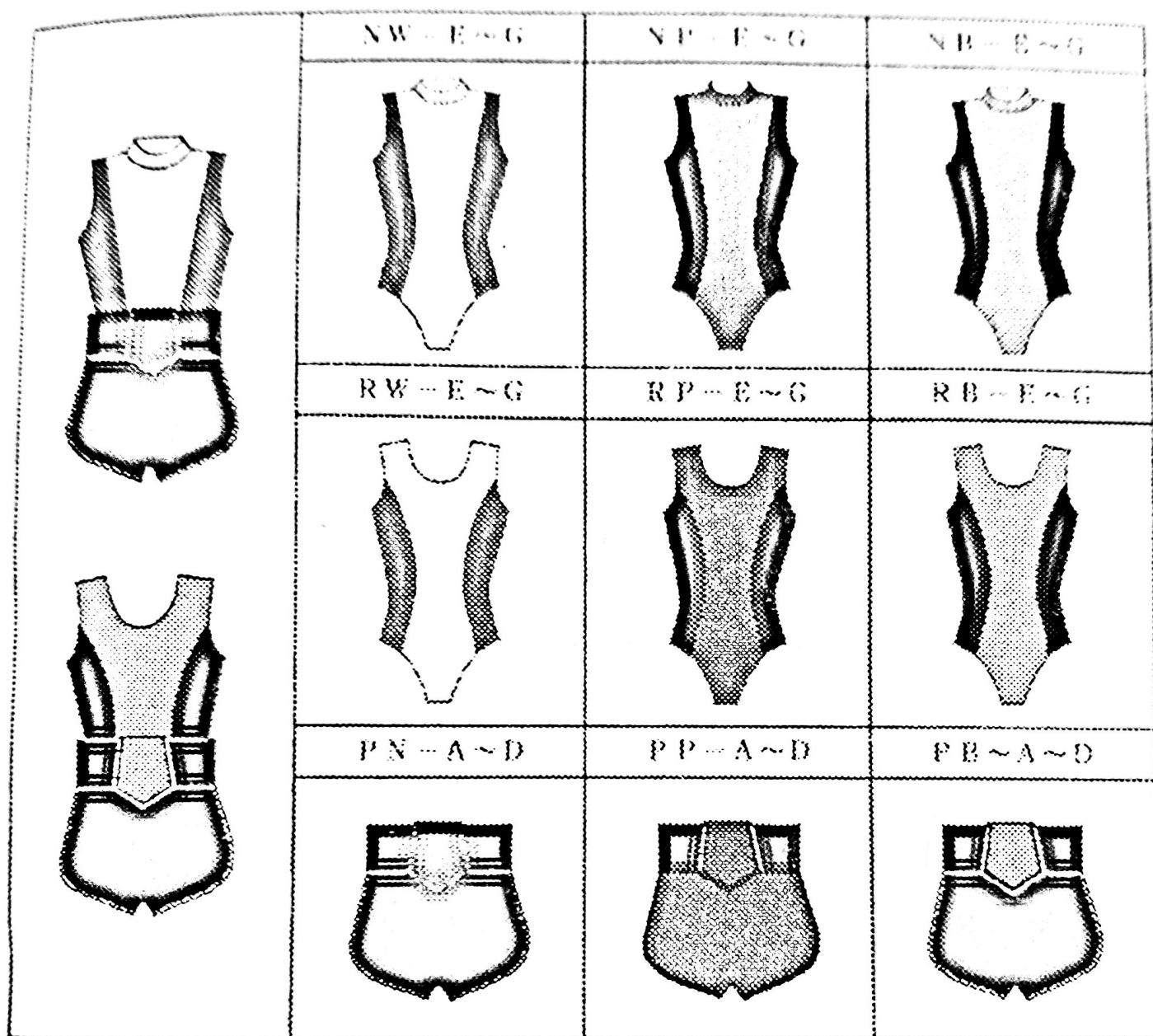
ТЕРМИНОЛОГИЧЕН РЕЧНИК

Всеки съдия трябва отлично да знае и да използва международния терминологичен речник, който е официално средство за комуникация между съдии и сумисти.

1. **Шобу дауара** — дъги от оризова слама и пръст, свързващи и образуващи кръговия борд (граница) на дохиото.
2. **Кодауара** — една дъга от оризова слама и пръст.
3. **Току дауара** — източна и западна привилегирована зона за сумистите, зона за рефера.
4. **Шикири-сен** — стартова линия.
5. **Жаноме** — фин пясък, разпръснат около шобу дауара.
6. **Дохио дамари** — зона за чакане.
7. **Гюжи** — рефер.

8. **Ритшу-рей** — поклон с глава.
9. **Чири-чозу** — пречистващ ритуал.
10. **Сонкйо** — основна позиция при ритуалите.
11. **Тачи-ай** — едновременно и енергично изправяне (стартиране) на сумистите.
12. **Хаккейой** — старт.
13. **Шобу-атта** — мачът свърши.
14. **Матта** — чакай, спри.
15. **Магайо** — още не, не още.
16. **Те о тсуите маттанаши** — ръцете долу, времето за чакане свърши.
17. **Рикиши** — сумо борец.
18. **Качи-нанори** — обявяване на победителя.
19. **Тори наоши** — преиграване на мача.
20. **Комарите** — побеждаваща техника.
21. **Кумите** — позиция, в която остават сумистите при временно прекъсване и възстановяване на мача.
22. **Татемаваши (ори-коми а бандаж)** — предната вертикална част на мавашито.
23. **Орикоми** — предната част на мавашито.
24. **Кин-те** — забранени действия.
25. **Хари-те** — удар с плесница.
26. **Гасшо** — обхващане на тялото с две ръце.
27. **Хаки-те** — докосване на дохиото.
28. **Фуми-коши** — спъване извън дохиото.
29. **Кабай-те** — изпълнение на побеждаваща техника, но сумистът предпазва противника от нараняване и докосва с ръка дохиото.
30. **Окуриаши (кабапаши)** — изпълняване на побеждаваща техника, но с цел предпазване от нараняване на противника, сумистът докосва с крак дохиото.

ЕКИПИРОВКА ЗА ЖЕНИ И ДЕВОЙКИ

Забележка:

1. Посочената екипировка е задължителна за жените и деvojките
2. При необходимост могат да се носят сутиени, бандажи и наушници, но прикрепването (завързване) им трябва да бъде от материя, която да не крие опасност от нараняване.

СЪДЪРЖАНИЕ

Встъпление	3
Общи положения	4
Раздел I. Административно-технически изисквания	5
Раздел II. Медицински контрол	12
Раздел III. Съдийско ръководство	15
Раздел IV. Забрани	24
Раздел V. Определяне на победителя и победения	25
Раздел VI. Задължения на сумистите	27
Терминологичен речник	29
Екипировка за жени и девойки	31